

ÜNİVERSİTE HASTANELERİNDE MESLEK
HASTALIĞI TANISI ÇALIŞMALARI ÇALIŞTAYI

Meslek Hastalıkları Hastanelerinin Çalışmaları

Dr. Özkan Kaan KARADAĞ (MD)

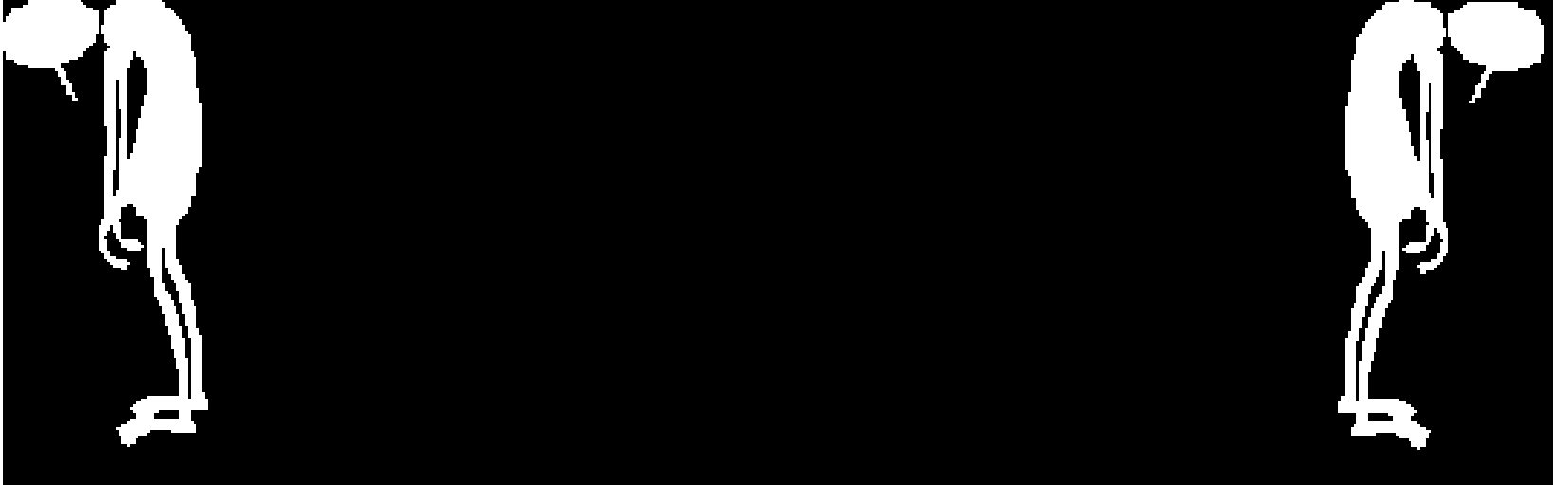
İş Sağlığı Bilim Uzmanı (MSc)

Kamu Yönetimi Bilim Uzmanı (MSc)

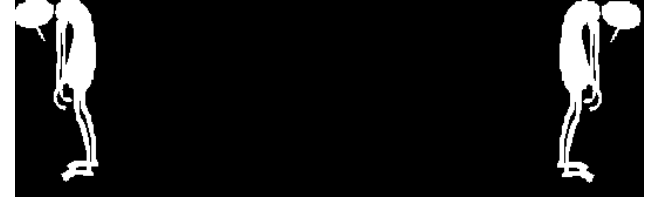
İSTANBUL MESLEK HASTALIKLARI HASTANESİ

1940'lı yıllardan bu yana
Türkiye'de, meslek hastalıkları
alanında ısrarla çalışan sayılı
hekim, sendikacı ve mühendislere
saygılarımızla.

MESLEK HASTALIKLARI

KORSAN

MESLEK HASTALIKLARI HASTANELERİ VE KENDİ ADIMA

- **BUGÜNE KADAR NE BAŞARDIYSAK
PAYIMI TESLİM EDİN...**
- **BUGÜNE KADAR NE BAŞARISIZLIĞIMIZ
VARSA BANA DÜŞENİN FAZLASINI
SIRTLAMAYA HAZIRIM...**

Meslek Hastalıkları Hastaneleri

- Başarılıyız...
- Saptanması gereken Meslek Hastalığı sayısı 100.000/yıl
 - Saptanan meslek hastalığı sayısı 0.
- Tazmin edilmesi gereken meslek hastalığı 10.000/yıl
 - Tazmin edilen 1.000/yıl

Meslek Hastalıkları Hastaneleri

- Başarıyız...
- “Kendi pişirip kendi yiyen” meslek hastalıkları hastaneleri
 - Periyodik muayenelerde geri çağırma yüzdesi: %8
- Keşke...
 - Üniversiteler
 - İşyeri hekimleri
 - Araştırmalar

Meslek Hastalıkları Hastaneleri

- İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi Meslek Hastalığı nedeni başvuru sayısı (2011 Eylül'den bu yana)
 - 5.392
- İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesi Meslek Hastalığı Bildirim Sayısı
 - 4.853

Meslek Hastalıkları Hastaneleri

- Başarılı değiliz...
- Neye Göre: Hatayla başlayan “doğru sonuca” ulaşır mı? Sigortanın tanımladığı meslek hastalığından “hayır” gelir mi?.

MESLEK HASTALIKLARI

TANIM:

- Sigortalının çalıştırıldığı işin niteliğine göre tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık sakatlık veya ruhi arıza halleri meslek hastalığıdır.

506 sayılı S.S.K. Kanunu 11-B Maddesi

SSK DÜZENLEMELERİ

- **Kanunun amacı**, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak; bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılanma yöntemlerini belirlemek; sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usûl ve esasları düzenlemektir.
- AMAÇ “**SİGORTA ÖDEMELERİNİN**” VERİLME KOŞULLARINI BELİRLEMEDİR.

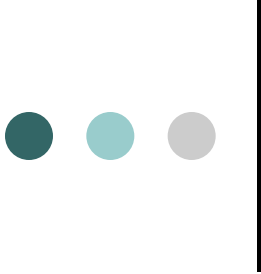
BU SINIRLI AMACA RAĞMEN

- ANDIĞI TANIM
MESLEK HASTALIĞININ TANIMI
- VERDİĞİ LİSTE
MESLEK HASTALIKLARI LİSTESİ
- LİSTEDE TANIMLADIĞI “TAZMİNAT ŞARTLARI”
MESLEK HASTALIĞI TIBBİ TANILAMA ŞARTLARI
- BELİRLEDİĞİ ORAN
MAHKEMELERİN KULLANDIĞI ORANLAR OLDU

TIBBİ TANILAMA ŞARTLARINI BELİRLEYEN SİGORTA

- 35dB altında kayıpla işitme kaybı mesleki değil
- 2 ay maruz kalındıysa işitme kaybı mesleki değil
- 2 ay maruz kalındıysa pnömokonyoz mesleki değil
- İşten çıktıktan 10 sene sonra tespit edildiyse pnömokonyoz mesleki değil

BELİRLEDİĞİ ORAN İŞ KANUNU VE BORÇLAR KANUNUN KULLANDIĞI ORAN OLDU

- Halbuki bu yasa sadece **meslekte kazanma gücünü** sigortalıyordu.
- Meslekte kazanma gücünün kaybı dışında
 - Sosyal hayata yansıyan handikapların maddi kayıplarının
YOK SAYILMASINA neden oldu
 - Manevi kayıpların
YOK SAYILMASINA neden oldu

HEKİMİN ELİNDEN YETKİLERİNİ ALDI

- Bir hekimin elinden hastalığı tanılama bilgi ve yetkisini, Hastalığa neden olan etkenle ilgili görüş bildirme bilgi ve yetkisini alamazsınız...

İŞVERENİN KORKULU RÜYASI: MESLEK HASTALIĞI TESPİTİ

- Tüm meslek hastalıkları tazmin gerektiren hastalıklar gibi değerlendirilince
 - SGK'ya Meslek Hastalıklarını bildirme zorunluluğu
 - Meslek hastalığı bildiren işyerleri müfettişlerce ablukaya alındı

MESLEK HASTALIKLARI TANISI

- SADECE MESLEK HASTALIKLARI HASTANELERİ TARAFINDAN KONULUR...

MESLEK HASTALIKLARI TANISI

- Meslek Hastalıkları Hastaneleri
 - Üniversiteler
 - Eğitim Araştırma Hastaneleri
- TARAFINDAN KONULUR.

Meslek Hastalıklarını Tanılamak

- Tüm Dünya hekimlerine diplomalarını aldıkları gün tanınan! değil teslim edilen bir haktır/görevdir.

BÜYÜK Meslek Hastalıkları Havuzu Dolmadı

MESLEK HASTALIKLARI

TAZMİN EDİLEN
MESLEK
HASTALIKLARI
TAHMİNEN %10

BU havuzu doldurmanın yolu...

- Üçüncü basamaktan “su taşımak” olmamalı
- Tazmin edilen meslek hastalıklarına yönelik müdahaleler sadece bu anlama gelir.
- Meslek Hastalıkları Hastanelerinin Kapasitelerinin %50’sinin kullanıldığı dönemde ek “yetkilendirmeler” oluşturuldu.
- Birinci basamağa yönelme çabasındaki Sağlık Bakanlığı istemedi de olsa yavaşlatıldı
- SONUÇ: Ulusal hedef meslek hastalıkları tespit sayısında %500 artış! BAŞARILAMADI

MESLEK HASTALIKLARI

TAZMİN
EDİLEN
MESLEK
HASTALIKLARI
TAHMİNEN %10

SGK düzenlemeleri

OLUMLU

- Tazmin gerektiren “meslek hastalıkları” listesi oldukça geniş

SGK düzenlemeleri

TAZMİNAT HESABI

- Rijid listeler, Hekime güvenmez, eksper mekanizmasını reddeder
- SONUÇTA:

SGK düzenlemeleri

TAZMİNAT HESABI

- E.A'nın pnömokonyozu
 - MHH %12.2 malul
 - SGK YSK %0 malul
 - Adli tıp 3.İHT.K %11.3 malul
 - Adli Tıp Genel Kurul meslek hastalığı yoktur
 - Yerel mahkeme: davanın reddine
 - Yargıtay: Bağımsız bilirkişi görüşü alınmalı

Eksper mekanizması

- **Yetkinlikleri SGK** (bağımsızlığı öne çıkaran düzenlemelerle) **akrediteli kişi ve kurumlar.**
- Az sayıda çünkü ilgili sayı sadece 10.000/yıl
 - Denetimleri mümkün
 - Ortak dilde buluşmaları mümkün
 - Daha az tartışılır kararlar

SGK düzenlemeleri

TAZMİNAT HESABI

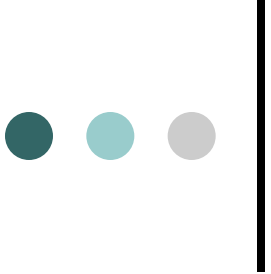
- Ödeyen, hesaplıyor
 - Sigorta eksperliğini, sigortanın kendisinin yapması “doğrumudur?”

DÜN-BUGÜN-YARIN

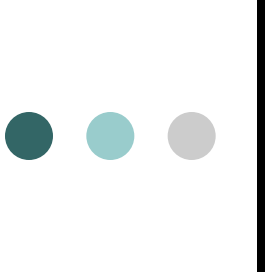
Tanı,

Yasal Tanı Süreci

DÜN

- Meslek Hastalıkları Hastaneleri
Doğru proje
 - Saptanan hastalık sayısında artış
 - Hastalık tiplerinde artış
 - Risk yönetiminin ilk örnekleri
 - Sağlık personeline iş sağlığı bakış açısıyla taranan binlerce işyeri
 - Biriktirilen bilgi...

DÜN

- Meslek Hastalıkları Hastaneleri
 - SSK içerisindeydiler ve maluliyet hesabı yapıyorlardı

DÜN

- Raporlarda “Meslek hastalığı” ifadesi nedeniyle 2si idareci 5 hekimimiz kınamayla cezalandırıldı
- SGK il müdürlükleri yasal hükümler nedeniyle kendilerine yolladığımız meslek hastalıkları dosyalarını “kişinin talebi” yok gerekçesiyle iade etti.

BUGÜN

Meslek Hastalığı

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU (6331: 20/6/2012)

- Mesleki risklere maruziyet sonucu ortaya çıkan hastalık.

Tanı, Mesleki etkenle bağlantı

- Mesleki anamnez ve bilimsel kuşkuculuk
- İş sağlığı temel bilgisine sahip daha fazla sayıda hekim...

- Sağlık çalışanı “soğuk algınlığı”

- Bant işçisi “Tekrarlayıcı zorlanma incinmeleri.”

BİRTAKIM SORUNLAR GİDERİLMELİ

BUGÜN

- ÇOK SAYIDA DOSYA HAZIRLAYAN KURUM VE YENİ SGK DÜZENLEMELERİ
- ÖNGÖRÜLER, TAHMİNLER:
 - Her ilde arşiv. Hiç değilse bugüne kadar maluliyet alan meslek hastalıkları arşivimiz vardı...
 - Hastanın “karşımızdaki” haliyle dosyasına aktarabildiğimiz hali arasındaki fark...
 - Parayı veren kurum maluliyetin düzeyini belirleyebilir mi?
 - Etik sorunlar? Sağlık kurulu kararlarına itirazlar
 - Üniversiteler hazır mı?
 - Dosyaların yolculuğu
 - Süre
 - Güvenlik

DÜN ve BUGÜN

- Uzun tespit aşamalı maluliyetler yada maluliyetsiz uzun tedavi süresi...
 - Ağır metal zehirlenmeleri
 - Polinöropatiler
 - İŞTEN ÇIKARILMALARINA ENGEL OLACAK HIÇBİR DÜZENLEME YOK...
 - NE ZAMAN İŞBAŞI VERİLİR
 - SİZ OLSANIZ...

DÜN ve BUGÜN

○ MALULİYETSİZ ÇALIŞAMAZ İŞÇİ DURUMU

- Mesleki hava yolları duyarlılanmaları
- Mesleki deri hastalıkları
- Kronik toksikasyonlar
 - Maluliyet yok.... Maaş yok...
 - İşine geri dönmesine engel olan hekim...
 - Siz olsanız...

YARIN

- MALULİYET BELİRLEME ve Meslek Hastalıkları Hastaneleri
 - Talep etmiyoruz
 - Ancak yapılacaksa akreditasyon kriterlerini belirlemekte rol istiyoruz
 - ÇÜNKÜ MALULİYET **KORUMANIN** BAZEN ANAHTARIDIR

YARIN

- İNDEX VAKA-VAKALARDAN İŞYERİNE-İŞKOLUNA GİDEN YOLA TALİBİZ
- İŞYERLERİNE UZANACAK BİRİNCİ BASAMAĞIN LOJİSTİK VE BİLGİ DESTEĞİ OLMAYA TALİBİZ
- YENİ ENDÜSTRİYEL KİMYASAL VE ÜRETİM ŞART-BİÇİMLERİNİN SAĞLIK ETKİLERİNİN ARAŞTIRMACISI OLMAYA TALİBİZ
- BİLGİYİ EDİNEREN, BİLGİYİ YAYAN BİR KURUM OLMAYA TALİBİZ

BU AMAÇLARLA

SON BİR YILDA

- Klinik destekli toksikoloji laboratuvarları olarak çalışılan parametre sayısını 60 rakamına çıkardık
- Türkiyenin deneysel olmayan tek denge laboratuvarını kurduk
- Ortam ölçümleri laboratuvarımızı kurduk
- Plastik sektörü, AD5M'ler ve Patoloji Laboratuvarlarında geniş ölçekli risk yönetimi çalışmaları başlattık.
- Elektrokaplama sektörü, Çağrı Merkezlerinde İstanbul İş Teftiş Başkanlığı ile ortak çalışma yürütüyoruz.
- Gerçek anlamına yakın "Psikoteknik Laboratuvarını" kurduk
- Yüksekte çalışmaya uygunluk, insan performansı ve limitleri konuları ilgi alanımıza girdi
- Ergonomi laboratuvarı ve Ergospirometri laboratuvarı ilgi alanımıza girdi
- Elektromanyetik alanlar, radyoaktif etkilenme, mesleki kanserler ilgi alanımıza girdi.

TEŞEKKÜR
EDERİM...